

[Niels Frederiksen.]

Venstre har af den foreliggende Sag, og jeg finder ingen Anledning til at redegøre nærmere for Partiets Stilling.

Holstein: De to toliniede Paragraffer, som vi her behandler, er jo det konservative Folkepartis største og vægtigste Bidrag til Imødegaelse af den økonomiske Krise, saa vist som det konservative Folkeparti har taget bestemt og ubetinget Afstand fra de Kriseforanstaltninger, som hidtil er truffet, og fra vort Partis Side menes at være de vigtigste og betydningsfuldeste. Jeg tænker her navnlig paa den Pengepolitik, der er slaaet ind paa, og om hvilken det ærede Medlem Hr. Christmas Møller den 1. Marts her i Salen under Finanslovforslagets Behandling udtrykkeligt erklærede, at de, der indenfor hans Parti havde afvigende Meninger med Hensyn til Partiets officielle pengepolitiske Standpunkt, ikke havde nogen som helst Indflydelse og havde Meninger, som ikke betød noget for Rigsdagsgruppens Pengepolitik, idet Partiet i sit Opraab til Vælgerne udtrykkeligt erklærede, at Partiet ansaa aktiv Handelspolitik og Toldpolitik som de afgørende Midler til at genrejse Landbruget, skaffe det forøgede Indtægter og hjælpe det danske Erhvervssamfund ud af Krisen, og kategorisk afviste at anvende Pengepolitikken til dette Formaal. Dette er en Sag, der fra konservativ Side har staaet paa Dagsordenen i mange, mange Aar, et Agitationsemne, vi har haft siden 1922, om ikke længere, og det har derfor Interesse ved denne Lejlighed at faa fuld Klarhed over, hvad de Konservative forstaaer ved aktiv Handelspolitik. Jeg formoder, at Hensigten med dette Lovforslag er at bane Vej, at skaffe Mulighed for Gennemførelse af det, Partiet forstaaer ved aktiv Handelspolitik, for selve Opsigelsen i større eller mindre Omfang af Handelstraktater; selve dette at sige Traktater op kan dog ikke være aktiv Handelspolitik.

Inden jeg gaar over til at gøre nogle Bemærkninger om den realpolitiske, den handelsøkonomiske Side af Sagen, vil jeg imidlertid gerne have Lov til at gøre nogle formelle, juridiske, forfatningsmæssige Betragtninger gældende. Jeg vil her gerne som Udgangspunkt henvise til Bestemmelsen

om Handelstraktater i den gældende Grundlov af 1915, hvor der i Modsætning til den gamle Grundlov staaer, at Regeringen ikke uden Rigsdagens Samtykke kan indgaa og ophæve Forbund og Handelstraktater. Efter den gamle Grundlov kunde Regeringen baade indgaa og ophæve Handelstraktater uden Rigsdagens Samtykke, kun hvis det drejede sig om at afstaa Land eller paa- drage Staten statsretlig bebyrdende Forpligtelser, kunde den ikke gøre det uden Rigsdagens Samtykke. I den nye Grundlov er det derimod en Betingelse for at ophæve Traktater, at Rigsdagen giver sit Samtykke. Den højtærede Udenrigsminister vil maaske kunne oplyse, hvorvidt vi, siden Grundloven af 1915 traadte i Kraft, har opsagt Handels- traktater uden forud til Opsigelsen at have indhentet Samtykke af Rigsdagen. Den højtærede Udenrigsminister ryster paa Hovedet, det er muligt, vi ikke har det, jeg er ikke sikker paa, om det er Tilfældet, men saa rejser sig i hvert Fald det Spørgsmaal: Hvis vi vil opsigte Handelstraktater, er det saa nødvendigt at indhente, i Kraft af Grundlovens Bestemmelse, Rigsdagens Samtykke til Opsigelsen, og skal dette Samtykke gives ved to Behandlinger i hvert af Tingene paa samme Maade, som vi ratificerer, godkender, indgaaede Handelstraktater?

Jeg rejser altsaa det Spørgsmaal, om det er nødvendigt, for i de fleste Handels- traktater er der jo en Klausul, som siger, at de paagældende Traktater kan opsiges med et halvt Aars Varsel, med et helt Aars Varsel og i nogle Tilfælde vist endda med fleraarigt Varsel, og da kunde man jo mene, at naar der er indsat en saadan Klausul i Traktaten, og Traktaten er ratificeret af Rigsdagen, saa er der dermed givet Regeringen, Udenrigsministeren, Bemyndigelse til at opsigte Traktaten, hvis han skønner, det er nødvendigt for at skabe et bedre Grundlag for Indledning af Forhandlinger om en ny Traktat; men det er ogsaa muligt, at man vil hævde, at uanset denne Bestemmelse er det nødvendigt til Opsigelse af en Handelstraktat paa Grund af Grundlovens Ord at faa et særligt Samtykke af Rigsdagen ved en Beslutning, som formodentlig skal føres igennem paa samme Maade som ved Godkendelse af indgaaede Traktater.

Men hvorom alting er, det er i hvert